

РЕШЕНИЕ

№ 22390

гр. София, 04.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 10 състав, в публично заседание на 14.05.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мариета Райкова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **2767** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката.

Образувано е по жалба на „Електроразпределение Юг“ ЕАД срещу Решение № Ж-40/21.01.2026г. на Комисията за енергийно и водно регулиране, с което на дружеството са дадени задължителни указания:

- в 7-дневен срок от получаване на решението дружеството да издаде и представи на Л. К. Ч. Становище за присъединяване за обект „жилищна сграда“, находящ се в имот с идентификатор 06077.10.740, с Браниполе, местност А. бунар, [община], съгласно мотивите на настоящото решение.

- в едноседмичен срок след приключване на дейностите по т.2 „Електроразпределение Юг“ ЕАД да представи на КЕВР доказателства за изпълнението им.

В жалбата се твърди, че с решението КЕВР е превишила правомощията си, като е ревизирала определените в Становище № 4678406/05.06.2025г. условия за присъединяване на обекта, тъй като изключително правомощие за определяне на условията за присъединяване законодателството е предоставило на оператора на преносната или на съответната електроразпределителна мрежа. Навежда се практика на ВАС, според която жалбоподателят счита, че КЕВР може да се произнася по валидността на становището, но не може да отменя или опеределя самоволно условията на присъединяване на обекти към разпределителните ел.мрежи. Твърди се, че решението е немотивирано, тъй като изложеното от КЕВР не обяснява защо последната не приема условията за присъединяване, определени в становището, и в този смисъл е неясно разбирането ѝ за начина на присъединяване на обекта на г-н Ч..

В съд.заседание жалбоподателят се представлява от юрк. А., която поддържа жалбата и счита издаденото решение за незаконосъобразно, издадено в противоречие с доказателствата и превишаване на правомощията, без да се поиска анализ на параметрите на електрическата мрежа в процесния район. Претендира разноси.

Ответникът се представлява от юрк. Б., която моли за отхвърляне на жалбата. Претендира юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на претендираното възнаграждение от жалбоподателя.

Заинтересованата страна Л. К. Ч. не изпраща представител в съд.заседание.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Л. Ч. е собственик на недвижим имот-поземлен имот с идентификатор 06077.10.740, с Браниполе, местност А. бунар, [община], предвиден за жилищно строителство. На 08.05.2025г. г-н Ч. подал до ЕР Юг Искане за проучване условията за присъединяване на обект към електроразпределителната мрежа на оператора, към което приложил съответните документо-нотариален акт и скица на поземления имот, както и допълнително представил одобрена от общината план ел. схема към ПУП /л.89 и сл./

Със Становище 4678406 ЕР Юг отговорило, че клиентът следва да финансира изграждането на нов БКТП с мощност 800 kVa на територията на парцела му, като прогнозната цена на инвестицията за присъединяване е определена на 150 000 лв. Според одобрения Подробен устройствен план, новият трафопост е предвиден да обслужва общо 7 потенциални урегулирани поземлени имоти в района, вкл. и на Л. Ч..

Намирилки, че е поставен при необосновано тежки и непропорционални условия на присъединяване Л. Ч. депозирал жалба вх.№ Е-11х-00-327 от 06.10.2025г. в Комисията за енергийно и водно регулиране. Посочил, че съседен имот, попадащ в същия ПУП и предназначен за жилищно строителство с идентификатор 06077.10.741, е присъединен към съществуващ трафопост БКТП „Викинг“, намиращ се приблизително 450 метра от имота на Л. Ч./л.110/.

На основание чл. 142а, ал. 2 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката, жалбата до КЕВР е изпратена на ЕР Юг. С писмо вх. № Е-11х-00-327/20.10.2025г. ЕР Юг поискало жалбата да бъде счестена за недопустима, както и по същество посочило, че няма допуснати нарушения по процедурата; определянето на техническите изисквания по присъединяване е от компетентността на оператора на електроразпределителната мрежа, поради това, че той отговаря за надлежното функциониране на мрежата. Относно определената прогнозна цена за присъединяване посочило, че предвиденият за изграждане обект се намира извън регулацията на населеното място, като калкулирането на цената е в резултат на действителните прогнозни разходи за изграждане на присъединителните съоръжения по индивидуален проект.

В хода на проверката е постъпило писмо от [община] с вх. № Е-11х-00-327/10.11.2025г., съгласно което поземлен имот с идентификатор 06077.10.740, [населено място], местност А. бунар, [община] се намира в границите на землището на населеното място и съгласно одобрения ПУП-ПРЗ следва да се счита за урбанизирана територия в землището на населеното място /л.83/.

С писмо изх. №№ Е-11х-00-327/14.11.2025г. Комисията поискала от ЕР Юг представянето на документи, от които може да се определи как е формирана прогнозната цена за присъединяване, посочена в Становище №4678406. С писмо от 08.12.2025г дружеството представило еднолинейна схема на съоръженията в района на присъединявания обект и описание на разходите, в т.ч. материали и СМР с количествени стойности, които са използвани за определяне

на прогнозна цена на присъединяване /л.77/.

В представената еднолинейна схема от ЕР Юг относно описа на зетия капацитет на БКТП „Викинг“ били посочени следните данни:

1. Съществуваща мощност към БКТП „Викинг“ - $375\text{kW} \times 1.3 \times 0.48 = 223\text{kW}$.

2. Резервирана мощност по ново присъединяване - $569.4 \times 1.3 \times 0.48 = 355.5\text{kW}$

2. Резервирана мощност по процедури за Подробен устройствен план - $450 \times 1.3 \times 0.5 = 293\text{kW}$ с подмяна на трансформаторната машина с 800kVa .

От Дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“ КЕВР е изготвен доклад вх. Е-ДК-40/13.01.2026г., в който е застъпено становище, че ЕР Юг е предоставило информация, от която е видно, че условията за присъединяване на обекта на г-н Ч., посочени в издаденото становище, не са съобразени с техническите възможности и начина на присъединяване към ел. мрежа, изискванията на действащата нормативна уредба за устройство на територията, техническите спецификации и използваните от съответния мрежови оператор съоръжения, технологии за изграждане на ремонтно-експлоатационното обслужване на мрежовата инфраструктура. Посочено е, че от данните в представената еднолинейна схема се прави извод, че в ТП „Викинг“ е резервирана мощност 293kW на фаза ПУП т.е. за тази мощност все още разпределителното предприятие не е издало Становище за присъединяване. Стартиралата процедура за присъединяване на обекта на г-н Ч. предхожда процедурата, с която е резервирана мощност 293kW на фаза ПУП, от което следва, че за процесния обект е била налице свободна мощност от 13.5Kw , необходима за захранване на обекта на жалбоподателя при стартиране на процедурата. Посочено е, че от представената географска информационна система на ЕР Юг и еднолинейната схема се установява, че налична кабелна касета Север 3, която е на 190 метра от уредба НН на трафопоста и електрозахранена с кабелна линия НН със сечение $4 \times 185\text{mm}^2$. От посоченото сечение и дължина на кабелната линия е заключено, че по електрическото съоръжение от кабелна касета Север 3 има свободна мощност, която надхвърля необходимата мощност от 13.5kW за електрозахранване на обекта на г-н Ч..

Посочено е и че от КАИС (портала за ел.услуги на АГКК) се вижда, че въпросният имот няма директен излаз до [улица], като имотът на г-н Ч. е на по-малко от 1 метър от посочената улица. Въпреки че няма граница до [улица], Наредба 6 в чл.35, ал.5 е регламентирала, че „електромерните табла се монтират до или на границата на имота на заявителя на място, определено от самия мрежови оператор“, като с тази разпоредба се позволява монтажът на електромерното табло до границата на имота на жалбоподателя.

На $21.01.2026$ г. на закрито заседание на КЕВР, обективирано в Протокол № $18/21.01.26$ г. /л.65 и сл./, на основание чл.22, ал.1, ал.5 и ал.7 от Закона за енергетиката вр. чл.147, ал.2 Наредба №3 от $21.03.2013$ г. е взето решение на ЕР Юг да се дадат задължителни указания, а именно:

-в 7 -дневен срок от получаване на решението дружеството да издаде и представи на Л. К. Ч. Становище за присъединяване за обект „жилищна сграда“, находящ се в имот с идентификатор $06077.10.740$, с Браниполе, местност А. бунар, [община], съгласно мотивите на настоящото решение.

-в едноседмичен срок след приключване на дейностите по т.2 „Електроразпределение Юг“ ЕАД да представи на КЕВР доказателства за изпълнението им.

Съдът, след като обсъди събраните по делото доказателства във връзка с доводите и становищата на страните и като извърши цялостна проверка на законосъобразността на оспорения административен акт прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена в законоустановения срок по чл. 149, ал. 1 от АПК, вр. с чл. 13, ал. 9 ЗЕ, пред надлежен съд и от активно легитимирано лице срещу подлежащ на обжалване акт, поради което

се явява допустима.

Оспореното Решение № Ж-40/21.01.2026г. е издадено от компетентен административен орган, в пределите на предоставените му със Закона за енергетиката правомощия, при спазване на административнопроизводствените правила и в съответствие с материалния закон.

Съгласно чл.22, ал.1, т.1 и ал.7 от Закона за енергетиката Комисията за енергийно и водно регулиране разглежда жалби срещу действия и бездействия на енергийните предприятия, свързани с изпълнение на задълженията им по закона, като при установяване на нарушения има правомощие да дава задължителни указания. Правомощието на КЕВР да дава задължителни указания е изрично предвидено в закона и включва възможността да установява нарушения при упражняване на лицензионната дейност от енергийните предприятия. В случая Комисията е приела, че определените условия не съответстват на наличните технически възможности и водят до необосновано финансово натоварване на заявителя.

Законодателят изрично е предоставил на КЕВР не само формален контрол за валидност на становищата за присъединяване, а материалноправен контрол относно тяхната законосъобразност, обосновааност и съответствие с принципите на енергийното регулиране. Ако се приеме тезата на жалбоподателя, че Комисията няма право да преценява дали определените условия са технически и икономически обосновани, това би обезсмислило изцяло контролните ѝ функции по закона. В случая Комисията не е заместила преценката на оператора със собствена техническа схема, нито е определила конкретен начин на присъединяване. Комисията е извършила контрол дали поставените условия съответстват на фактическите данни и на нормативните критерии по Наредба №6 за присъединяване на производители и клиенти към електрическите мрежи. Именно в този обем е упражнено правомощието ѝ.

КЕВР правилно е приложила материалния закон, включително Закона за енергетиката и Наредба №6 от 24.02.2014г., като е достигнала до извод за незаконосъобразност на определените от оператора условия за присъединяване. Макар в закона да не е изведен изричен текст за съблюдаване за най-благоприятни условия за клиента, такъв стандарт се извежда от принципите на чл. 2, ал.1, т.4 от Закона за енергетиката и условията, залегнали в чл. 11, ал.1, т.4 от Наредба №6. Според посочената разпоредба от Закона за енергетиката енергийните доставки следва да се осъществяват при минимални разходи т.е. при прилагане на принципа за икономическа ефективност, а съобразно посочената от Наредба №6 условията за присъединяване на обекта за потребление се определят съобразно оптималната схема за присъединяване. Оптималната схема означава да се търси най-подходящият технически вариант за присъединяване на конкретен обект към електрическата мрежа, който едновременно осигурява необходимата мощност на заявителя, гарантира сигурност и качество на електрозахранването, съответства на съществуващата мрежова инфраструктура, но и минимизира технически и икономически разходи (строителство, нови съоръжения, загуби) и избягва ненужно изграждане на нови мрежови елементи, ако има наличен капацитет.

От доказателствата по делото се установява, че ЕР Юг е предоставило на КЕВР еднолинейна схема, от която е видно: съществуваща натовареност на действащото съоръжение от електроразпределителната мрежа, а именно БКТП „Викинг“; резервирани мощности по бъдещи процедури; наличие на резервирана мощност по ПУП, за която към момента не са издадени становища за присъединяване; наличие на съществуваща кабелна инфраструктура с достатъчен капацитет.

Изводът на КЕВР, че към момента на подаване на заявлението е съществувала свободна мощност за присъединяване на обекта на г-н Ч., не е произволен, а произтича именно от представените от дружеството данни. Процедурата по искането на Ч. предхожда резервирането на мощност за

бъдещи ПУП процедури. Това означава, че операторът е отчел капацитет за бъдещи потенциални потребители, но е отказал използването му за вече подадено конкретно искане. Резервирането на мощност по ПУП процедури има характер на вътрешно планиране на мрежовия оператор и не може да обоснове отказ за присъединяване на вече подадено заявление, когато не е установено пълно изчерпване на техническия капацитет на съществуващата електроразпределителна инфраструктура. При обратното тълкуване би се стигнало до необосновано приоритизиране на бъдещи и неопределени потребности за сметка на вече възникнали конкретни права на заявители, което противоречи на принципите на равнопоставеност и обективност при предоставяне на достъп до електроразпределителната мрежа.

В решението е посочено още, че установеното наличие на кабелна касета „Север 3“, разположена на приблизително 190 м от трафопоста и захранена с кабел със сечение 4x185 mm², извежда наличие на достатъчен капацитет за исканата мощност от 13.5 kW. Не е налице оспорване на тази констатация от страна на жалбоподателя, което означава, че при това сечение на кабелната линия и малката по размер заявена мощност присъединяването може да бъде реализирано чрез съществуващата инфраструктура при спазване на техническите изисквания за надеждност и безопасност на електрозахранването (чл.23, ал.1 и чл.116 ЗЕ)

Законосъобразен е и изводът на Комисията относно статута на имота. От писмото на [община] се установява, че имотът попада в урбанизирана територия съгласно одобрен ПУП-ПРЗ. Това е от значение, тъй като опровергава тезата на ЕР Юг, че се касае за обект извън регулация, обуславящ особено скъпо индивидуално присъединяване.

Правилно е приложен и чл.35, ал.5 от Наредба №6, според който електромерното табло може да бъде монтирано „до или на границата“ на имота. Липсата на пряк излаз на имота към улица в настоящия случай не обуславя неприложимост на чл. 35, ал. 5 от Наредба №6, доколкото разпоредбата предвижда алтернативни начини за монтаж на електромерното табло като изборът между тях се извършва съобразно техническите условия, без да е въведено изискване за уличен достъп като предпоставка за присъединяване.

В заключение съдът обобщава, че КЕВР не е навлязла в оперативната самостоятелност на оператора. Оперативната самостоятелност не изключва съдебен и регулаторен контрол за законосъобразност. М. оператор не може произволно да определя икономически тежки условия, когато са налице технически възможности за по-леко и икономически обосновано присъединяване. Комисията не е разпоредила конкретно техническо решение — например присъединяване точно към определена кабелна линия или трафопост. Тя е задължила дружеството да издаде ново становище, съобразено с констатираните факти и мотивите на решението. Следователно окончателното техническо решение остава в компетентността на оператора, но при спазване на закона и принципите на обективност и пропорционалност.

С оглед гореизложеното оспореното решение е правилно и законосъобразно, поради което жалбата следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.3 АПК на ответника следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение в размер, определен съобразно чл.37 ЗПП и чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2 АПК, Административен съд София-град

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Електроразпределение Юг ЕАД срещу Решение № Ж-40/21.01.2026г. на

Комисия за енергийно и водно регулиране.

ОСЪЖДА Електроразпределение Юг ЕАД да заплати на Комисия за енергийно и водно регулиране сумата от 100 евро, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.